

ÇOCUK FELCİ SEKELLERİNİN AMELİYATLA TEDAVİSİNDE SAPTADIĞIMIZ BULGULAR

(876 Vak'ada 1350 Ameliyat Münasebetiyle) (+)

Dr. İstemi NEBOL*
Dr. M. Alp GÖKSAN**
Dr. Mişel KOKİNO***

ÖZET

Kliniğimizde, çocuk felci sekeli nedeni ile ameliyat edilen 876 vak'ada saptadığımız bulgular bildirilmiştir.

376 vak'anın ameliyat olduğu senelere göre ayırımı, bazı senelerde çocuk felci infeksiyonu hecmelerine benzer artışlar göstermiştir. 876 vak'anın ameliyat olduğu yaş dekatlarına göre ayırımı, 535 (% 61,1) vak'ada 1. dekat, 302 (% 34,5) vak'ada 2. dekat, 36 (% 4,1) vak'ada 3. dekat ve 3 (% 0,3) vak'ada daha geç dekatlar olarak belirmiştir.

876 vak'adan 860 (% 98,2) tanesinde alt ekstremitte ameliyatı yapılması yanında ancak 16 (% 1,8) üst ekstremitte ameliyatına rastlaması dikkat çekicidir. Bu durum, ameliyat endikasyonlarının üst ekstremitteye nazaran alt ekstremitte daha sıklıkla konması nedeni ile açıklanabilir.

Çalışmada 876 vak'ada yapılan 1350 ameliyatın sınıflanması ve ayrıca taraf ve cinsiyete göre ayrılmaları, grafik ve tablolar halinde gösterilmiştir.

GİRİŞ :

Ülkemizde Poliomyelit sekellerinin tedavisi hâlâ aktüel bir konu olarak göze çarpmaktadır.

Tıp literatüründe tarif edilen ameliyatlar oldukça geniş bir yekûna varmaktadır. (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8). Kliniğimizde de poliomyelit sekeli nedeni ile ameliyat edilen vak'ların oldukça fazla bir sayıya vardığını tesbit ettik. Bu vak'alarla ilgili observasyonlarımızı bildirmeyi uygun bulduk.

MATERYEL ve METOD :

1960 senesinden 1970'in ilk yarısı dahil, 10,5 sene içinde kliniği-

(+) III. Akdeniz ve Orta Doğu Ortopedi ve Travmatoloji Kongresinde (19-22 Mayıs 1974, Atina), yabancı dilde (Fransızca) bildirilmiştir.

* İst. Üniv. İst. Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği Uzman Asistanı.

** İst. Üniv. İst. Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği Profesörü.

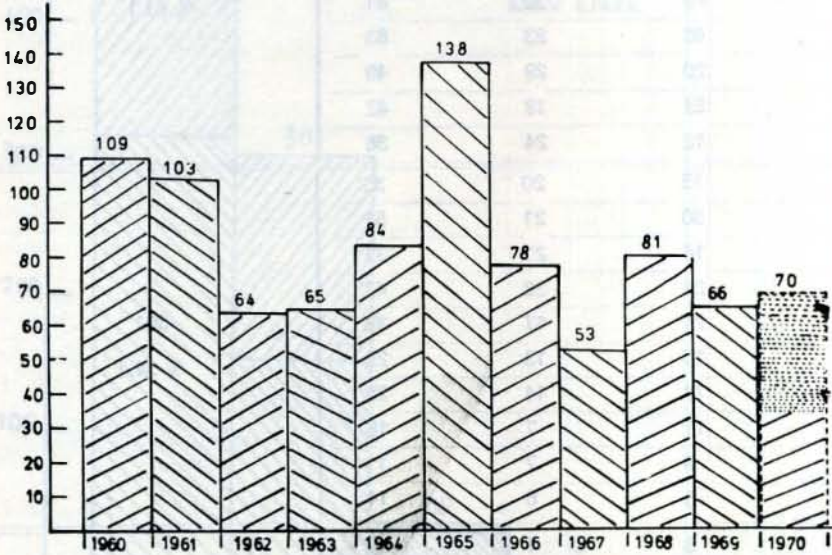
*** İst. Üniv. İst. Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği Uzman Asistanı.

mizde polio sekelleri nedeni ile ameliyat edilen 876 vak'a, materyelimizi oluşturmaktadır. Bu 876 vak'ada, polio sekelleri nedeni ile 1350 ameliyat yapılmıştır. En ufak yaşlı vak'amız 2, en yaşlı vak'amız 48 yaşındadır.

Materyelimizde, polio sekeli nedeni ile ameliyat edilen 876 vak'a'nın senelere göre dağılımı, ameliyatların alt ve üst ekstremiteye, cinsiyet ve yaşa göre dağılımı incelenerek bulgular ve varılan sonuçları belirtilecektir.

BULGULAR :

876 vak'amızın senelere göre dağılımı, (Grafik: 1) de bulunmaktadır.

Grafik : 1

(Grafik: 1) in incelenmesinden anlaşılacağı gibi, poliomiyelitis infeksiyonunun bazı senelerde bir artma hecmesi göstermesi gibi, polio sekellerinin ameliyatla tedavisi de, kliniğimizde bazı senelerde artan bir sayı göstermektedir.

Ancak, polio infeksiyonu ile ameliyat edilen vak'a sayısı arasında kesin bir ilişki kurabilmek için, ameliyat olan vak'alarda, infeksiyonla ameliyat arasındaki sürenin de gözönüne alınarak incelenmesi gerekir. Vak'alarımızda bu süre, sekel devresi olarak kabul ettiğimiz bir senelik süreden, genellikle on seneye kadar bir değişme göstermekte idi. Bu neden ve hastalar yönünden sosyal nedenlerle kesin bir ilişki kurmak olanağını bulamadık. Eriştığımız kaniye göre, polio in-

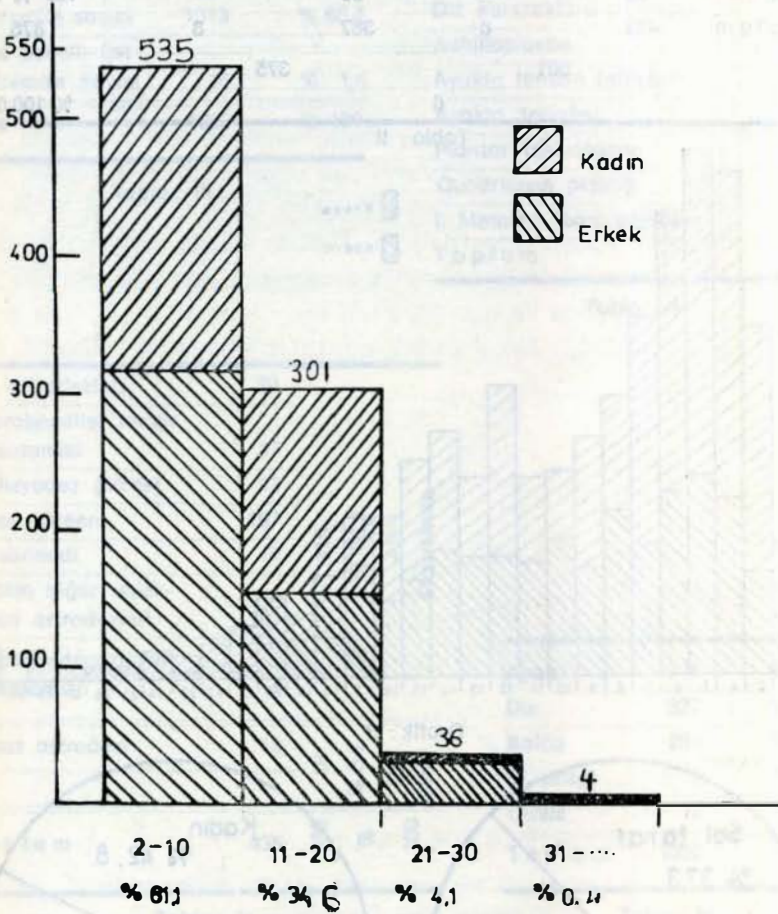
feksiyonunun artış hecmesi gösterdiği senelerden sonra, hastada sekel tedavisi olarak yapılan ameliyat indikasyonları, zorunlu bir artış göstermektedir.

876 vak'amızın ameliyat olduğu yaşlara göre ayırımı (Tablo: I) de gösterilmiştir. Bu tabloda ayrıca cinsiyet ayırımı da bulunmaktadır.

Yaşlar	Erkek	Kadın	Toplam	
2	13	10	23	
4	57	31	88	
5	57	35	92	535
6	49	32	81	% 61,1
7	40	23	63	
8	20	29	49	
9	23	19	42	
10	12	24	36	
11	15	20	35	
12	30	21	51	
13	14	21	35	
14	21	22	43	
15	21	17	38	301
16	15	13	28	% 34,4
17	14	14	28	
18	11	7	18	
19	4	7	11	
20	8	6	14	
21	8	1	9	
22	6	—	6	
23	3	1	4	
24	5	—	5	
25	1	1	2	
26	1	1	2	40
27	2	—	2	% 4,5
28	4	—	4	
29	—	—	—	
30	—	2	2	
Daha geç	4	—	4	

Tablo : I

(Tablo: I) in incelenmesi, polio sekelleri nedeni ile ameliyat indikasyonu bulan 876 vak'anın, daha çok birinci ve bunu takip etmek üzere ikinci yaş dekatında toplandığını göstermektedir (Grafik : 2).

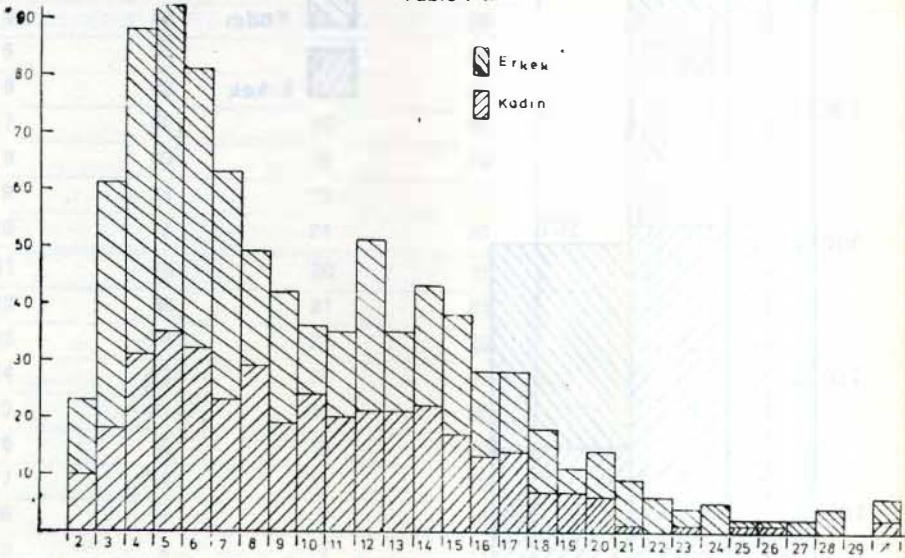
Grafik : 2

Cinsiyete göre ayırım ise, 375 (% 42,8) kadın hastaya karşılık 501 (% 57,2) erkek hasta göstermiştir (Grafik: 5).

Yaşlarına göre ayırımı daha iyi belirtebilmek için, vak'alarımızı (Grafik:3) de gösterdik.

	Erkek		Kadın		Toplam %
	Alt Ekstremité	Üst Ekstremité	Alt Ekstremité	Üst Ekstremité	
SOL (R)	223	3	168	2	396 % 45,2
SAĞ (L)	177	5	139	6	327 % 37,3
Bilateral	93	—	60	—	153 % 17,5
Toplam	493	8	367	8	876
	501		375		
			6		% 100,0

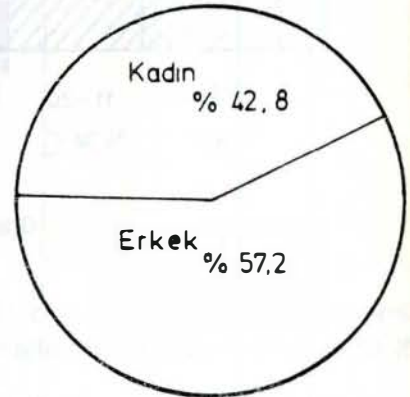
Tablo : II

Grafik : 3

Grafik : 4

Grafik : 5

(Tablo : II) de, 876 polio sekeli vak'asının sağ-sol-bilateral (Gra-

fik: 4), erkek-kadın (Grafik: 5), alt ekstremitte - üst ekstremitte yönle-
rinden ayırımı bulunmaktadır.

Polio sekelli alt ekstremitte sayısı	1013	% 98,4
Polio sekelli üst ekstremitte sayısı	16	% 1,6
T o p l a m	1029	% 100

Tablo : III

Kalça kontraktürü açılması	287
Diz kontraktürü açılması	196
Achilloplastie	222
Ayakta tendon transferi	71
Ayakta tenodez	6
Plantar fasciotomie	54
Quadriceps plastiği	23
I. Metatars başı açılması	56
T o p l a m	915

Tablo : IV

Diz artrodezleri	29	419	% 96,3	Alt Ekstremitte
Suprakondiler femur osteotomisi	37			
Epifizyodez (dizde)	42			
Grice - Green	107			
Lambrinudi	19			
Ayakta diğer rezeksiyon artrodezleri	181	16	% 3,7	Üst Ekstr.
Kalçada derotasyon osteotomisi	4			
Omuz artrodezi	13	435	% 100	Ekstr.
T o p l a m	435			

Tablo : V

Ayak	716	% 53,0
Diz	327	% 24,2
Kalça	291	% 21,6
El bileği	3	% 0,2
Omuz	13	% 1,0
T o p l a m	1350	% 100,0

Tablo : VI

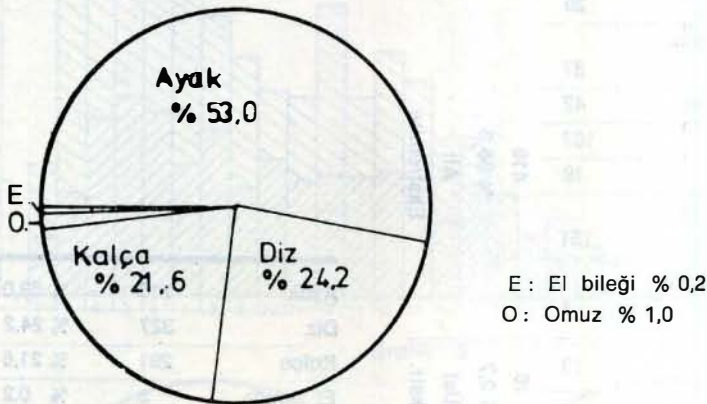
(Tablo: III) de polio sekeli nedeni ile ameliyat indikasyonu bulan 1029 ekstremitte, alt ve üst ekstremitte oranı gösterilmiştir. 1013 (% 98,4) alt ekstremitteye karşılık sadece 16 (% 1,6) üst ekstremitte bulunması çok dikkat çekicidir. Bu oranı alt ekstremitte polio sekellerinin daha sık görülmesi yanında, ameliyat indikasyonlarının alt ekstremitte daha cömertlikle, üst ekstremitte ise kuşku ve çekingenlik ile konması nedenleri yaratmıştır. 16 üst ekstremitte sekeline

hiç yumuşak doku ameliyatı bulunmaması, 13 omuz artrodezi ve 3 el bileği artrodezi yapılmış olması, üst ekstremitede ameliyat sonuçlarına karşı duyulan kuşkun ve çekimsizliğin bir diğer delilidir (Tablo : IV, Tablo : V).

(Tablo: IV) de, hepsi alt ekstremitede yapılmış 915 yumuşak doku ameliyatının dağılımı bulunmaktadır: 71 ayakla tendon trasferi, 23 quadriceps plastiği, 56 1'inci metatars başı aşılması ve 5 teno-dez de, yumuşak doku ameliyatları sınıfında etüd edilmiştir.

(Tablo: V) de, 435 kemik ameliyatının ayırımı bulunmaktadır.

(Tablo: IV) de, hepsi alt ekstremitede yapılmış 915 yumuşak doku gösterilen 435 kemik ameliyatının (toplam 1350) ameliyat indikasyonu bulan sekel yerine göre ayırımı, (Tablo: VI) da bulunmaktadır. Görüldüğü gibi, 716 (% 53,0) sekel ile ayak ilk sırada bulunmakta ve bunu 327 (% 24,2) sekel ile diz, (% 21,6) ile kalça 13 (% 1,0) sekel ile omuz ve 3 (% 0,2) sekel ile elbileği takip etmektedir (Grafik: 6).

Grafik: 6

SUMMARY

Statistical Analysis of the Operations for the Poliomyelitis (876 Cases, 1350 Operations)

876 cases who had operative treatment for the poliomyelitis paralysis in our Clinic, between 1960 - 1970 are studied.

Distribution of these operations into years showed that, there is relation between the number of the operation and the incidence of poliomyelitis, Ages of the patients; showed that younger age groups were in majority. 535 cases (% 61,1) first decade, 302 cases (% 34,5) second decade, 36 (% 4,1) third decade.

It is interesting to see that 860 of these 876 cases (% 98,2) operations were performed on the lower extremity, only 16 (% 1,8) on the upper extremity.

Other details of this study are shown in the diagrams and tables.

LİTERATÜR

- 1 — DUTHIE, R. B., FERGUSON, A. B. : Mercer's Orthopaedic Surgery. 7. Ed. Arnold, London (1973).
- 2 — GÖKSAN, M. A., BAŞKIR, O., KOKİNO, M., DEMİREL, Z. A. : Au sujet de la stabilisation du pied: l'opération (modifiée) de Lambrinudi. Rev. Med. Moyen-Orient. Journées Médicales du Proche et du Moyen-Orient, VIIIe Session. Tome 1:224 (1972).
- 3 — GROB, M. : Lehrbuch der Kinderchirurgie. Thieme, Stuttgart, (1957).
- 4 — LANGE, M. : Lehrbuch der Orthopädie und Traumatologie, Vol. 1, Enke, Stuttgart (1957).
- 5 — SALTER, R. B. : Textbook of disorders and Injuries of the musculoskeletal system. Williams Wilkins, Baltimore (1970).
- 6 — STEINDLER, A. : Ortopaedic operations. 5. Ed. Thomas, Springfield (1955).
- 7 — TACHDJIAN, M. O. : Pediatric orthopedics. Vol. 1, Saunders, Philadelphia - London - Toronto (1972).
- 8 — TUREK, S. L. : Ortopaedics. 2. Ed. Lippincott, Philadelphia - Toronto (1967).